

POSTANOWIENIE

28 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

na posiedzeniu niejawnym 28 lipca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie
w sprawie z powództwa M. F.

przeciwko R. D. i K. W.

o ochronę dóbr osobistych,

na skutek wystąpienia przez Sąd Apelacyjny w Krakowie

postanowieniem z 14 czerwca 2023 r., I ACo 256/23,

o przekazanie innemu sądowi równorzędnemu

**wyznacza Sąd Apelacyjny w Katowicach jako właściwy do
rozpoznania wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania
innemu sądowi równorzędnemu.**

(K.G.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie, na skutek przedstawienia przez Sąd Okręgowy w Krakowie postanowieniem z dnia 29 maja 2023 r. akt sprawy w celu przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, wystąpił na podstawie art. 48¹ k.p.c. o wyznaczenie innego sądu równorzędnego do rozpoznania sprawy. W uzasadnieniu wskazał, że stronami są sędziowie Sądu [...], wyłączeni na podstawie art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 48¹ k.p.c. w przypadku wyłączenia sędziego na podstawie art. 48 § 1 pkt 1-4 k.p.c. sąd występuje do sądu nad nim przełożonego o wyznaczenie innego sądu do rozpoznania sprawy, a sąd nad nim przełożony wyznacza inny równorzędny sąd. Istota tego rozwiązania sprowadza się do tego, że jeżeli w odniesieniu do jednego lub większej liczby sędziów orzekających w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy występują przesłanki wyłączenia *ex lege* określone w art. 48 § 1 pkt 1-4 k.p.c., sąd ten nie może rozpoznać sprawy, przy czym rozpoznanie sprawy należy w tym przypadku rozumieć szeroko, a zatem nie tylko przez pryzmat oceny zasadności żądania, lecz także jego dopuszczalności. Rola sądu przełożonego sprowadza się zaś do zbadania, czy istotnie - co powinno wynikać z uzasadnienia postanowienia o wystąpieniu - sędzia lub sędziowie sądu właściwego do rozpoznania sprawy podlegają wyłączeniu z mocy prawa na podstawie art. 48 § 1 pkt 1-4 k.p.c., a w razie odpowiedzi twierdzącej - wyznaczenia innego sądu równorzędnego celem rozpoznania sprawy.

Z materiału sprawy i skróconych motywów postanowienia Sądu Apelacyjnego wynikało, że pozwanymi są R.D. i K.W. pełniący urząd sędziego Sądu [...]. Stosownie do art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c., sędziowie ci są zatem wyłączeni od rozpoznania sprawy z mocy samej ustawy; wyłączenie to i związany z nim status *iudex inhabilis* jest niezależny od tego, czy zostali oni wylosowani do jej rozpoznania, a tym bardziej czy zostało wydane postanowienie stwierdzające istnienie przyczyny wyłączenia *ex lege*. Odmierna interpretacja, uzależniająca stosowanie art. 48¹ k.p.c. od tego, który z sędziów sądu właściwego został

wylosowany do rozpoznania sprawy, względnie, czy odjęcie władzy jurysdykcyjnej sędziemu urzędującemu w tym sądzie w związku z wyłączeniem z mocy samej ustawy zostało potwierdzone w trybie jurysdykcyjnym, nie ma oparcia w brzmieniu rozważanego przepisu i nie uwzględnia dostatecznie charakteru wyłączenia sędziego następującego *ipso iure*; prowadziłaby ona ponadto do rezultatów sprzecznych z celem art. 48¹ k.p.c. (por. druk sejmowy VIII kadencji nr 3137, pkt 15; w orzecznictwie np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2020 r., V CO 169/20, z dnia 11 lutego 2021 r., II PUO 10/21, z dnia 31 marca 2021 r., I CO 35/21 i z dnia 25 sierpnia 2022 r., III CO 594/22).

Wniosek Sądu Apelacyjnego w Krakowie należało zatem uznać za zasadny, poza zakresem oceny Sądu Najwyższego pozostawało natomiast wystąpienie Sądu Okręgowego jako skierowane do Sądu Apelacyjnego w Krakowie.

Z tych względów, na podstawie art. 48¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[as]

(K.G.)